

nosti lze však k ní vzít zřetel, byla-li předložena listina, z níž jest zřejmo, že se objednávka skutečně stala. Z listin, žalující stranou předložených, jest pak nepochybně zřejmo, že žalovaný objednal železo v žalobě uvedeně u žalující firmy. V dopise ze dne 16. ledna 1919 žádá za vydání věcí, které skoro doslovně ve faktuře jsou uvedeny. Z dopisu ze dne 16. ledna 1919 jest pak zřejmo, že si žalovaný železo dal odvézt a že ho má v držení. V dopisu ze dne 24. února 1919 dokonce uvádí, že si zboží dal nestranným odborníkem odhadnouti. Neníž proto býti pochybnosti o tom, že žalovaný železo převzal, a je má ve svém držení. Tyto okolnosti byly listinami prokázány a nebylo zapotřebí, by žalující firma předložila listiny tyto v žalobě, jelikož toho uvedený předpis zákona nevyhledává.

Čís. 222.

I pokud jedná se o poplatky notáře jako soudního komisaře, jest dovolací rekurs vyloučen (§ 528 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 8. července 1919, R II 80/19.).

Rekursní soud (zemský soud v Brně) změnil k rekursu notáře částečně usnesení prvního soudu, jímž upraveny byly poplatky notáře jako soudního komisaře. V otázce, kdo povinen jest hraditi notářovy poplatky, minul se rekurs s úspěchem. Do této části rozhodnutí rekursního soudu podal notář dovolací rekurs.

Nejvyšší soud dovolací rekurs odmítl s poukazem na § 14 odst. 2 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208, podle něhož proti rozhodnutí druhé stolice o útratách se rekursy nepřipouštějí, zvláště když podle úmyslu zákonodávce, by nejvyšší soud byl co možná ušetřen běžných věcí a zejména stížností do útrat, a se zřetelem na všeobecné znění řečeného § 14 odst. 2 jakož i souhlasného s ním v tomto ohledu § 528 odst. 1 c. ř. s. dlužno míti nutně za to, že obrat »rozhodnutí o útratách« vykládati sluší co možná široce, takže v něm zahrnuty jsou nejen rozhodnutí, co kdo platiti má, nýbrž také, která strana k placení jest povinna.

Čís. 223. ✓

Prováděcí nařízení III. k § 39 žel. dopr. řádu, dle něhož dráha nahrazuje za předměty, do uschování převzaté, nejvýše 100 K za kus, platí bez ohledu na to, zda lze dráze vyčítati hrubou nedbalost či pouhé nedopatření.

(Rozh. ze dne 8. července 1919, Rv I 331/19.)

Žalobce odevzdal balík sukna do nádražní šatny, když si však pro něj přišel, nemohl mu býti vydán, ježto ze šatny v mezičase zmizel. Škoda žalobci způsobená činila 1452 K, dráha vyplatila mu pouze 100 K, žaloval tudíž na zbytek 1352 K. První soud (obchodní soud v Praze) žalobě vyhověl mimo jiné z těchto důvodů: Odevzdáním a přijetím ba-

líku byla uzavřena mezi žalobcem a žalovanou dráhou smlouva schovací, dle níž dráha po rozumu § 39 žel. dopr. ř. a § 957—970 obč. zák. ručí za řádné uschování a za škodu, kterou žalobce ztrátou balíku utrpěl. Co se týče výše škody jest stanoveno prováděcím nařízením III. k § 39 žel. dopr. ř., že náhrada škody za ztracené zavazadlo, k úschově odevzdané, činí nejvýše 100 K za kus. Toto prováděcí nařízení bylo výnosem ministerstva železnic ze dne 10. listopadu 1909 čís. 58601 schváleno a v Rakousko-bosensko-hercegovském želez. tarifu osobním a zavazadlovém publikováno a jest schvalovací doložka na každém exempláři tohoto tarifu patrna, takže jmenované prováděcí nařízení ve smyslu § 2 žel. dopr. ř. nutno pokládati za právně závazné. Mimo to jest prokázáno, že v rozhodné době, jak v nádražní dvoraně, z níž se do šatny vchází, a tak i v šatně samé připevněna jest vyhláška, v níž výslovně jest vyznačeno, že dráha ručí při ztrátě věcí, v šatně uschovaných za jeden kus do 100 K. Nutno však jest řešiti otázku, zda toto prováděcí nařízení jest závazným i v případě hrubého zavinění dráhy, po případě, jaká ustanovení platí při tomto hrubém zavinění. V tomto směru není sice přesného zákonného ustanovení, nemůže však býti pochybnosti o tom, že v případě hrubého zavinění uvedené prováděcí nařízení nemůže býti uplatňováno, ježto by to bylo contra bonos mores. Dle § 95 želez. dopr. ř. má se nahraditi plná škoda, byla-li při dopravě zboží způsobena škoda dráhou úmyslně nebo hrubou nedbalostí. Ustanovení to vztahuje se sice na škody vzniklé z dopravních smluv, ustanovení to nutno však rozšířiti i na takové případy, při nichž cestující obecnostvo podobně jako při dopravní smlouvě pro nedostatek jiných opatření výhradně jest odkázáno na dráhu. Tomu se má tak zejména při uschování zavazadel v nádražní šatně, ježto na nádraží uschování zavazadel jediné dráze přísluší a proto ustanovení § 95 žel. dopr. ř. nutno vztahovati i na tento případ, pakli skutečně dráze hrubé zavinění přičísti dlužno. Jest tudíž dráha povinna nahraditi dle § 1324 obč. zák. netoliko tržní cenu látky, nýbrž i ušlý zisk. O d v o l a c í s o u d rozsudek prvního soudu potvrdil v podstatě z týchž důvodů, dodav jen ještě toto: Dle slovního znění prováděcích ustanovení k želez. dopr. ř. odst. III. § 39 není pochybnosti o tom, že obmezení ve výši ručení dráhy přípustno jest při pouhém ručení za výsledek bez prokázaného zavinění. Veškerému právnímu citu by se přičilo, by ustanovení toto platilo i pro případy, kde mluviti lze o úmyslném jednání nebo hrubém opomenutí, neboť pak by obmezené ručení zahrnovalo v sobě jakousi odměnu za nesprávný, případně úmyslně nesprávný postup, což by se přičilo dobrým mravům. Oddíl IV. želez. dopr. ř., obsahující ustanovení o dopravě zavazadel, ve kterém zahrnuto jest ustanovení o uschování zavazadel v šatně, nemá následkem toho ustanovení o výši náhrady škody při ztrátě zavazadel, v nádražní šatně uschovaných, když tato přivoděna byla zúmyslným jednáním nebo hrubou nedbalostí. Pro ten případ předpisuje § 35 (1) žel. dopr. ř., že za zavazadla ručí dráha dle předpisů oddílu VIII., vztahujících se na ručení za zboží. Do oddílu toho zařaděn jest § 95 žel. dopr. ř. Při uschování zavazadel v šatně nádražní povinna jest tudíž dráha, když jí přičítati lze hrubou nedbalost, nahraditi plnou škodu.

N e j v y š š í s o u d vyhověl dovolání žalované a žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká rozsudku soudu odvolacího, jímž rozsudek prvního stolu byl potvrzen, nesprávné právní posouzení věci — a to právem. Dopravní řád železniční ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. z. ukládá podnikům železničním v § 39, by na stanicích, kde se vypravují cestovní zavazadla, učiněna byla opatření, umožňující cestujícím, by svá zavazadla v přechodné uschování uložili, a stanoví, že v takovém případě ručí dráha jako schovatel. Dalších předpisů o tomto uschovávání dopravní řád neobsahuje. Zejména § 95 dopr. ř. není ustanovením všeobecným, které by platilo o náhradě kterékoliv škody, z jakéhokoliv důvodu, nýbrž týká se pouze škod, vzešlých na předmětech, k dopravě odevzdaných. To jest zřejmo jednak z výslovného ustanovení § 39 dopr. ř., že za předměty, k uschování převzaté, ručí dráha jako schovatel, nikoliv tedy jako povozník, jednak z toho, že k § 95 dopr. ř. poukazují pouze ona místa dopravního řádu samého, která jednají o ručení dráhy za škody, týkající se předmětů, k dopravě převzatých (§§ 35, 37, 43, 52, 88, 89, 94 dopr. ř.), nikoliv dle § 39. Dlužno tedy vykládati § 39, dopr. ř. tak, že výslovným označením ručení dráhy za věci, k pouhému uschování převzaté, jako ručení schovatelova vylučuje užití předpisů dopravního řádu o ručení za předměty, k dopravě převzaté také co do věcí, převzatých k uschování. V občanském zákoně, který upravuje smlouvu schovací, není zakázáno, obmeziti ručení schovatelovo na jistý nejvyšší obnos, a není tato volnost smluvní vyloučena ani pro případ, že škoda povstala zlým úmyslem nebo hrubou nedbalostí schovatelovou. Prováděcí nařízení III. k § 39 dopr. řádu, že dráha nahrazuje ztrátu předmětů, v uschování převzatých, pouze do výše 100 K za kus, bylo řádně v tarifu vyhlášeno a vyhláška o tom byla umístěna též v šatně, kam žalobce balík sukna, o nějž jde, uložiti dal. Nutno tedy za to míti, že uzavřel smlouvu schovací pod touto, právě řečenou podmínkou a, poněvadž podmínka ta zní všeobecně, není možno rozlišovati, zda příčinou ztráty byla hrubá nedbalost, či pouhé nedopatření. Náhradu ujednanou žalobce obdržel. Jest tedy další nárok jeho bezdůvodným a bylo jej vůbec zamítnouti. Rozsudky obou nižších stolic neposoudily věc správně po stránce právní, užívajíce § 95 dopr. ř. a rozlišujíce, zdali ztráta schovaného balíku sukna byla zaviněna hrubou nedbalostí či nedopatřením. Z těchto důvodů bylo dovolání vyhověno a byly rozsudky obou nižších stolic změněny jak nahoře jest uvedeno.

Čís. 224.

Právo předkupní lze stanoviti též posledním pořízením. Závazek z práva předkupního přechází na dědice. Ustanovení § 1077 obč. zák. lze modifikovati též v posledním pořízení.

(Rozh. ze dne 8. července 1919, Rv I 336/19.)

V testamentu Julia F. byl obsažen též odstavec: »Kdyby chtěl můj syn Eberhard F. nemovitosti jakýmkoliv způsobem zciziti, přísluší oběma mým dcerám Julii a Janě právo předkupní k nemovitostem těm a sice